

Obres del nou repetidor de TV3, a Xiva.

primer mapa de receptibilitat arreu del país, que assenyalen les zones d'ombra amb tots els detalls.

Segons els responsables d'Acció Cultural, el pas següent, que ja compta amb un primer projecte, és l'engegament d'una emissora de ràdio en català que abraçaria igualment tot el país, i que podria subscriure pactes de col·laboració amb ràdios del Principat pel que fa a programació comuna. Entre l'equip que inicialment hi ha previst perquè comence a treballar en el projecte hi ha els responsables de la desa-

pareguda Ràdio Cinc, de Sueca, que van ser els promotors, igualment, de la instal·lació del microrepetidor que va permetre fa mesos de rebre el senyal de TV3 i difondre'l per la comarca.

Són, totes aquestes, iniciatives de pes. Al Principat, les Illes i el País Valencià, iniciatives que, sens dubte, estan començant ja a alterar el mapa de les comunicacions al nostre país, que té ara la primera oportunitat seriosa de perfilar un espai informatiu propi, que abaste tots els mitjans. Aquest 1987 és ja un any clau. □

EUGENI GIRALT QUINTANA

¿Què passa en RTVE?

Els canvis no es produeixen, només, en els mitjans del país. L'ens RTVE és notícia, ara, a Barcelona. Aquesta mateixa setmana es decideix què fer amb la desconexió del segon canal. Eugeni Giralt, membre del consell d'administració de l'ens, parla de TVE i de TV3.

Enrique Conde

Conseller d'Administració de RTVE des del 1983. Economista. Ha estat professor en l'Escola de Periodisme de l'Església i a la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma de Barcelona i degà de la mateixa facultat del 1976 al 1979. Ca-
«A Sant Cugat s'ha de tractar una temàtica catalana i en català.

sat amb la diputada del PSC (PSC-PSOE) Anna Balletbó.

—¿Com quedarà, finalment, l'«afer desconexió», pel que fa al segon canal de TVE a Catalunya?

—No ho puc saber encara. És un tema, però, que el Consell d'Administració de RTVE ha de resoldre aquesta mateixa setmana. No puc dir-ne res. Per ara.

—¿L'increment de programació en català de TVE podria respondre, principalment, a la voluntat de guanyar públic a TV3?

—Evidentment, tots preferim que hi hagi més hores de televisió en català, les facin els uns o els altres, perquè és molt útil que n'hi hagi com més millor per tal de contribuir a accelerar la integració lingüística. Una altra cosa, però, és l'ús que es fa de la televisió, que no és mai plenament objectiva ni imparcial. Si ho fos, TVE i TV3 no es diferenciarien en res, però a la pràctica és ben clar que es diferencien; tant pels continguts com per les persones i per l'empenta que les entitats que hi ha al darrere donen a uns objectius i no a uns altres.

Així, el circuit català de TVE ha estat vist des de Madrid com un circuit menor i no s'ha considerat una qüestió d'urgència tractar una temàtica catalana i en català: només ho veien clar els professionals de Sant Cugat, però no els qui tenien les responsabilitats a Madrid. En canvi, per als responsables de TV3, això ha estat present des del primer dia. Ara, quan —segurament esperonats per seguir o per combatre TV3— es desbloquegen mitjans i es donen facilitats als professionals de TVE a Catalunya, la competitivitat serà molt més aguda i es veurà qui reacciona millor. Per exemple, el circuit de TVE ha creat redaccions d'informatius a Girona, Tarragona i Lleida; TV3 podria tenir-ne des de fa anys però no en té. Això fa pensar que en aquest cas Sant Cugat té voluntat d'arribar a cobrir més directament i immediata la informació a tot el territori.

—¿I qui porta les de guanyar en aquesta batalla?

—Pel que fa a programacions, TV3 ha tingut molts més diners que el circuit de TVE, i això li ha permès de comprar, doblar o realitzar més coses; a Sant Cugat se n'ha hagut de fer d'altres molt més barates. ¿El futur? Dependrà de l'atenció i els mitjans que el circuit rebi dels responsables de TVE a Madrid. Jo crec que avui per avui TV3 té més mitjans i, per tant, durant un temps tindrà més presència i més producció que no pas el circuit català.

Ara bé, el circuit té un avantatge i és que el personal ja el té format.

—*També ara, en ser nomenada Pilar Miró, TVE ha retirat la negativa a cedir els seus enllaços a TVE. ¿Per quina raó no es va fer abans?*

—La cessió de l'ús dels enllaços a TV3 hauria estat possible molt més aviat, però formava part d'una negociació més complicada, que és la d'evitar la duplictat de les xarxes entre RTVE i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. La Corporació va crear la pròpia xarxa per por que, en fer servir la de RTVE, pogués tenir dificultats d'accés o de manipulació dels aparells. Amb el temps s'ha demostrat que això no té sentit i moltes instal·lacions menors són compartides pels aparells de RTVE i els de la Corporació.

A més, tothom acceptava que TV3 no podia crear una xarxa de repetidors pròpia a tot Espanya, per arribar fins a Madrid o Sevilla. Això seria absurd. I, si havien de fer servir la de RTVE fora de Catalunya, ¿per què no compartir-la també a dins? Tècnicament, la utilització dels enllaços per part de TV3 no tenia cap dificultat, però en Calvino creia —i segurament no era res il·lògic— que no firmar la cessió dels enllaços era una forma de forçar la negociació per a la unificació de les dues xarxes.

—*Tinc entès que la Llei d'Ordenació de les Telecomunicacions, que tant de temps porta preparant el govern central, establirà precisament l'existència d'una sola xarxa de transmissió d'imatges, que podrien fer servir totes les televisions.*

—Efectivament, aquesta Llei regu-

larà la xarxa de comunicacions televisives, i els seus reglaments desenvoluparan aquesta qüestió; la idea absolutament predominant és que hi hagi una xarxa terrestre, de més o menys amplitud, única. Una altra història es el satèl·lit, però de moment està decidit que en tres o quatre anys no hi hagi res de televisió per satèl·lit. Per tant, totes les combinacions s'hauran de fer sobre la realitat actual i les possibles ampliacions d'una xarxa terrestre única. En aquest sentit, cedir els enllaços a TV3, tot i ser molt petit el temps de cessió, té per a RTVE la importància de ser la primera vegada que lloga els seus circuits a un altre, i hauria de servir d'experiència quant a relacions amb els usuaris, al preu que es pot cobrar, etcètera.

—*Hem parlat de la potenciació del circuit de TVE al Principat. ¿Per què no s'obren les portes a la realització de més programació pròpia també al centre del País Valencià?*

—Això del diferent caràcter dels centres de TVE és fruit de la història. Fins l'any setanta només va haver-hi un segon centre de producció, que era el de Miramar, a Barcelona; i tenia per principal funció contribuir a abastar els Serveis Informatius de Madrid, ser-ne una corresponsalia. Als últims anys seixanta es van començar a fer alguns programes per a Catalunya, sobretot informatius, que s'emeten aprofitant les hores de desconexió. Després, va haver-hi diverses onades de creació de centres regionals, i una molt important l'any setanta-u, quan n'era director general l'Adolfo Suárez, però sempre concebuts com a antenes locals dels

Serveis Informatius i no per fer producció per al seu territori.

—*¿Quines són les perspectives del centre del País Valencià?*

—En el centre de València les instal·lacions són relativament petites, pensades per a una corresponsalia d'informatius. S'havia previst d'ampliar-lo, doblant-ne la capacitat. El que passa és que el govern autonòmic ha tirat endavant el projecte de fer una televisió pròpia, la TVV, amb el seu centre de producció de programes; i el futur del centre de València i de tots els centres està una mica condicionat a la política que vulguin fer els governs autonòmics.

—*Va haver-hi una època en la qual els projectes de televisions autonòmiques sorgien com bolets.*

—És cert que, tret dels casos de Catalunya, País Basc i Galícia, que han creat les seves televisions, a les altres autonomies va haver-hi una primera etapa amb nombrosos projectes i ara quasi ja no s'en parla. Les pressions i els consells del PSOE i del mateix govern central van portar a deixar-los de banda i a pensar en una idea força positiva de la qual ja es parlava fa deu anys, quan ningú no imaginava TV3, Euskal Telebista o Televisión de Galícia: la possibilitat que, en base a l'experiència i l'estructura de TVE a cada autonomia, es formés una cadena que podríem dir «federal», en la qual TVE cediria els centres a cadascuna de les autonomies. Això no es cap invent, sinó el model de la segona cadena alemanya. Aquest disseny, que tots patrocínàvem fa deu anys, no va ser possible i és el que, modificat, ressorgeix periòdicament.

MICHEL TOURNIER

GASPAR,
MELCIOR & BALTASAR

VENÈCIES, 6

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

ITALO CALVINO

LES COSMICÒMIQUES

VENÈCIES, 7

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

UMBERTO SABA

ERNESTO

VENÈCIES, 8

EDICIONS DE LA MAGRANA / EDICIONS 62

—*¿I és veritablement una fórmula viable?*

—Per a les comunitats de parla castellana, sí, encara que ara seria més difícil, perquè la Segona Cadena —que era la que es pensava dedicar a les autonomies— ja és consolidada i no es podria desmuntar. Això ens porta al fet que aquesta estructura hauria de ser la del Tercer Canal, en realitat una fe-

saber si amb la creació de televisions autonòmiques només es faria que fragmentar el mercat publicitari actual o això permetria l'accés al mitjà televisiu de nous anunciants. TVE va decidir de fer desconnexions, a la primera i segona cadena, i contractar anuncis a cada centre, per veure si hi havia mercat. Ara sabem que sí, els anuncis en aquestes desconnexions van arribar

banda, tot i voler que fossin emissores fonamentalment locals, per raons tècniques no fan programació pròpia des de mitja tarda fins al matí següent, de manera que en nombre d'hores n'hi ha més de fetes des de Madrid que no de locals. Si no s'anés ràpid cap a la fusió amb Ràdio Nacional, caldria una operació de relançament amb modificacions importants d'imatge i de funcionament.

—*Tot i no haver-se optat per convertir-la en xarxa autonòmica, el que sí que va tenir Radiocadena al País Valencià va ser un conveni amb la Generalitat.*

—Radiocadena té vint-i-cinc o vint-i-sis convenis amb ajuntaments, diputacions o comunitats autònomes, com és el cas de València. Per mitjà d'aquests convenis Radiocadena obté diners per millorar-ne les instal·lacions i, a canvi, es compromet a ampliar les hores d'emissió en aquell àmbit. Jo tinc la impressió que tant per la banda de Radiocadena com de les institucions s'hi està content, en termes generals.

—*¿I qui paga mana?*

—Home, jo crec que per part de Radiocadena es pot acceptar un cert tipus de participació. Hi ha un Consell Assessor de Radiotelevisió en cada comunitat autònoma, i una de les seves competències és la d'influir en l'elaboració de les programacions.

—*Podríem passar dels consells assessors al Consell d'Administració. ¿Per què el PSOE va excloure del Consell el representant de Convergència i Unió?*

—Jo sóc amic d'en Pere Artigas i puc donar on calgui testimoni que ha treballat molt al Consell; però, si pot haver sorprès que el Parlament l'hagi exclòs, també cal no oblidar que va sorprendre moltíssim la forma com va ser inclòs a l'anterior legislatura, a base de posar-ne el nom canviat i dins de la candidatura presentada per Alianza Popular. També hi ha una altra qüestió i és que al moment de l'elecció dels consellers CiU —comptant les dues cambres— no era la tercera força parlamentària. Una altra consideració és si resulta convenient que en un organisme d'aquest tipus participi com més gent millor; hi ha arguments a favor, però també contraris; ningú no està gaire satisfet del funcionament del Consell, que ha estat acusat sovint de ser una repetició de les cambres i de superposar la seva activitat amb la Comissió parlamentària de Control de RTVE. Augmentar-hi el nombre de representants agreujaria aquesta situació. □

«El futur del centre de València està condicionat per la política del govern autonòmic».

deració de tercers canals. Allà on ja hi hagués un tercer canal, s'hauria de consolidar la creació d'un quart canal autonòmic fet amb mitjans i pressupost a càrrec de RTVE. Ara bé, totes dues possibilitats estan encara molt verdes.

—*¿Es podrà finançar una televisió autonòmica al País Valencià?*

—Mira, fer una estona de televisió és relativament barat, però, si es vol que els telespectadors coneguïn la cadena i en tinguin addició, s'ha de fer una programació llarga. Això es molt car; fer sis hores al dia, per exemple, està segurament fora de l'abast de moltes autonomies, vistos els pressupostos i el mercat publicitari. Tenim el cas de Balears, on els informes que el govern autònic va demanar li van fer pensar que no hi havia prou base. En el cas de València, els estudis fets són més contradictoris. Uns primers, favorables, van tenir contrainformes desfavorables, i això justifica les indecisions del govern de la Generalitat valenciana, a part d'opinions personals que potser també van influir. Però les opinions personals no són decisives en qüestions tan grosses. El que importa són els números.

—*¿I els números diuen que no hi hauria prou publicitat?*

—Mira, el que sembla fonamental és

l'any passat als deu mil milions de pesetes, dels quals dos mil cinc-cents corresponien a Catalunya. Però en algunes comunitats les xifres són tan reduïdes que resulta molt optimista pensar que n'hi hauria prou amb la publicitat per finançar una televisió autonòmica.

—*Un altre assumpte: Radiocadena. Al País Valencià, on no hi ha Ràdio-4 com al Principat o Galícia, ni tampoc ràdio autonòmica, ¿no hauria estat una bona solució passar les emissores de Radiocadena a la Generalitat?*

—I segurament en moltes altres autonomies. No sé per què no es va fer, molt possiblement hauria estat la millor solució. També se n'ha suggerit la privatització, i això ja és més difícil, perquè en molts casos són emissores de poca audiència, tècnicament envellides, i no s'acaba de veure qui es podria interessar per comprar-les. Com saps, quan Radiocadena va passar a formar part de RTVE, la intenció era fer unes emissores més locals, cobrir un altre espai que Ràdio Nacional, i l'eslògan «La veu d'aquí» volia indicar això. A Radiocadena hi ha hagut també un problema d'imatge comercial, i és que el nom no ha entrat gens en la gent, que segueix dient a les emissores amb el nom antic: «La Veu de Tal», o «Ràdio Juventud de Més Enllà». D'altra